

19 серпня 2022 року

**Міністру цифрової
трансформації України
ФЕДОРОВУ М.**

Шановний Михайле Альбертовичу!

Український незалежний центр політичних досліджень та Центр демократії та верховенства права висловлюють Вам свою повагу та вважають за необхідне звернути увагу на наступне. Міністерством цифрової трансформації України 29.7.2022 р. було ініційовано громадське обговорення проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835 та від 30 листопада 2016 р. № 867”. Проектом постанови передбачається припинення оприлюднення 141 набору даних, що містяться у відкритих базах даних (реєстрах), адміністрованих органами державної влади, місцевого самоврядування та підприємствами, акціонером яких є держава.

Обраний підхід, у цілому, відповідає інтересам держави у частині забезпечення національної безпеки. Зокрема, це стосується наборів даних щодо місцезнаходження камер відеоспостереження, об’єктів підвищеної небезпеки, сертифікованих аеродромів тощо.

У цілому, підтримуючи ідею щодо необхідності забезпечення безпеки відкритих даних в умовах правового режиму воєнного стану, вважаємо, що додаткового обговорення потребують положення, що становлять інтерес для громадянського суспільства. Перш за все, йдеться про створення перешкод у доступі до публічної інформації, що може негативно вплинути на діяльність громадського сектору. Адже процедура доступу до публічної інформації, визначена Законом України «Про доступ до публічної інформації», серед іншого, враховує необхідність здійснення громадського контролю за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування тощо.

Зокрема, привертає увагу, що критерії, за якими певні набори даних віднесені до тих, що не мають бути оприлюднені, проектом не визначені. У пояснювальній записці відсутнє пояснення підходів, за якими обираються набори даних, що не підлягають оприлюдненню. Також передчасною видається оцінка проекту як позитивного для

УКРАЇНСЬКИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ ЦЕНТР ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Код ЄДРПОУ 25836432, дата державної реєстрації 21 квітня 2000 року

Офіс: 01001, м. Київ, вул. Малопідвальна, 10, офіс 1

ucipr@ucipr.org.ua ; (044) 537 07 80

представників громадянського суспільства. Зокрема, автори зазначають про те, що прийняття проекту акта розширить перелік обов'язкових до публікації наборів відкритих даних, що в свою чергу поліпшить доступ представникам громадянського суспільства до інформації про діяльність органів влади та матиме позитивний вплив на зменшення рівня корупційних ризиків в такій діяльності. Водночас, таке твердження не є релевантним щодо обмеження доступу частини реєстрів на територіях, де не ведуться активні бойові дії та де рівень загрози використання відповідних відкритих даних на шкоду національній безпеці є нижчим, ніж потенційна шкода для організацій громадянського суспільства від неможливості одержання доступу до таких даних.

Загрозу погіршенню поінформованості ОГС з окремих питань становить припинення доступу до таких ресурсів:

- Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
- фінансова звітність компаній, що складається та подається відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні";
- Реєстр платників податку на додану вартість;
- інформація про анулювання реєстрації платників податку на додану вартість;
- інформація про щомісячні надходження податків і зборів (за видами згідно з кодом бюджетної класифікації, у галузевому та регіональному розрізі);
- фінансова звітність (звіт про фінансовий стан (баланс) та звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати), подані як додаток до звітної (звітної нової) податкової звітності за річний податковий (звітний) період відповідно до пункту 46.2 статті 46 Податкового кодексу України.

Пропоновані зміни містять у собі деякі загрози для ОГС у цілому. Йдеться, наприклад, про:

- унеможливлення оперативного отримання інформації про контрагентів із відкритих джерел (як наслідок посилення ризиків співпраці з недоброчесними суб'єктами господарювання; необґрунтоване накладення фінансових санкцій за результатами податкових перевірок);
- усунення доступу про щомісячні надходження податків і зборів (за видами згідно з кодом бюджетної класифікації, у галузевому та регіональному розрізі) та фінансову звітність (звіт про фінансовий стан (баланс), звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати), відповідно до пункту 46.2 статті 46 Податкового кодексу України (як наслідок неможливість моніторингу, аналізу ефективності податкового законодавства для ОГС, надання релевантних пропозицій щодо його вдосконалення);

- обмеження доступу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (як наслідок труднощі для ОГС щодо з'ясування добросовісності контрагентів, а також для громадських ініціатив, які планують реєстрацію);
- обмеження доступу до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (як наслідок ускладнення здійснення належного громадського контролю у сфері запобігання і протидії корупції).

Зважаючи на викладене, доцільним видається перегляд запропонованих положень з урахуванням окреслених ризиків. Пропонується відмовитись від ідеї повного обмеження доступу до вказаних реєстрів. Натомість, конструктивним був би варіант обрання альтернативних підходів до захисту даних, що містяться у відкритих державних реєстрах. Серед таких, обмеження доступу до реєстрів на територіях, де тривають активні бойові дії; встановлення додаткових програмних механізмів захисту даних від несанкціонованого доступу; уможливлення доступу виключно за ідентифікаторами КЕП/банк ID тощо.

Просимо взяти до уваги вищезазначені пропозиції. Висловлюємо готовність до співпраці і спільного виконання наданих рекомендацій.

З повагою,
координатор проекту «Ініціатива
секторальної підтримки громадянського
суспільства України».
Український незалежний центр
політичних досліджень

Дмитро Мазурок